

Nieuwe ervaringen opdoen is
vaak belangrijke reden

Studeren over de grens

Jelle Lubach

Voor geneeskundestudenten is het een mooie uitdaging om een deel van je opleiding in het buitenland te volgen. De meeste kiezen ervoor om een paar maanden over de grens te spenderen. Er zijn ook durfals die hun hele studie in een ander land volgen. Sophie Broersen

Neem bijvoorbeeld Jelle Lubach (24), die vijf jaar geleden in Leuven terechtkwam. België is van oudsher een bekende uitvalsbasis voor uitgelote Nederlanders. Dat was ook voor Lubach het geval: Ja, vrij cliché, ik was twee keer uitgeloot, en ik wilde zekerheid dat ik toch echt geneeskunde kon studeren. Het is overigens ook in België geen kwestie van inschrijven en starten maar. Eerst is het zaak

‘Studeren in België is iets goedkoper dan in Nederland’

om door een pittig toelatingsexamen te komen, vertelt Lubach: ‘Daar komen zo’n vijfduizend mensen op af, en maar 15 procent haalt het. Van de Nederlanders overigens nog minder, nog geen 10 procent. In mijn lichte zitten ongeveer dertig Nederlanders op totaal vierhonderd studenten.’

Zenuwslopend

De Belgische studie is zwaar, zegt Lubach: ‘Ik heb in Nederland een jaar lucht- en ruimtevaarttechniek gestudeerd. Dat zou de zwaarste studie zijn. Maar ik ben hier meer tijd kwijt dan in Delft. Het jaar is opgebouwd uit twee semesters, die worden afgesloten met examenperiodes die allebei een maand duren. In de maand voorafgaand aan de examens, en zeker tijdens die periode, ben ik van ’s ochtends vroeg tot ’s avonds laat alleen maar aan het studeren. Dan is er niet veel tijd voor sociale activiteiten.’ Zeker in de masterfase zijn de examens veelal mondeling, soms met meerdere professoren tegelijk. Lubach: ‘Ja, het juryexamen. Dan zit je tegenover vier professoren die allemaal willen dat jij hun vakgebied goed beheerst. Ze kunnen je laten *buizen* [Vlaams voor laten zakken, red.]

als je één of twee dingen niet weet die zij als basiskennis beschouwen. Dat is zenuwslopend hoor.’

Beter in Nederland

Er blijft gelukkig genoeg tijd over om te genieten van het Vlaamse studentenleven, vertelt Lubach met schorre stem, overblijfsel van de vorige avond: ‘Zeker de eerste twee maanden van het semester is er weinig druk, en dan kan je hier goed genieten van de stad. Alles ligt hier dicht bij elkaar, er wonen heel veel studenten en er is een goede *fakbar* [faculteitsbar, red.] waar je pintjes kunt krijgen voor een euro. Lubach gaat vooral om met andere Nederlanders in de stad: Ik had me voorgenomen om gewoon met de Belgen te mengen, maar je trekt toch automatisch naar elkaar toe. Een voordeel van studeren in België is dat het wat goedkoper is dan in Nederland, zegt Lubach: Het collegegeld is ongeveer 600 euro, de kamers zijn goedkoper en het uitgaan ook. En ik krijg gewoon studiefinanciering vanuit Nederland.’ Hij zit nu in zijn vijfde jaar, en begint pas volgend jaar met coschappen. Over twee jaar zal hij hopelijk zijn studie afronden. Die zeven jaar was tot voor kort gebruikelijk in België, maar sinds een paar jaar duurt de studie net als in Nederland zes jaar. Na afloop kan hij aan de slag in Nederland, maar hij weet nog niet of hij dat wil doen: ‘Het ligt eraan welke kant ik op ga. Ik denk nu aan chirurgie of huisartsgeneeskunde. Als ik hier de heelkunde-opleiding in kan, zou ik het doen, maar huisartsgeneeskunde kun je beter in Nederland uitoefenen. Hier werken de huisartsen erg lange dagen, en moeten ze iedereen zien die zich voor werk ziek meldt.’ Eerlijk is eerlijk, als hij de keuze had gehad, dan had hij in Nederland gestudeerd: De studie is er wat praktischer, je komt eerder in contact met patiënten, en de Nederlandse mentaliteit past beter bij mij. Wij zijn doorgaans toch wat directer dan de Belgen.

Riga

De Nederlandse Chabeli Lie Tjauw (23) is verder van huis terechtgekomen: de Nederlandse studeert nu alweer drie jaar in Riga, de hoofdstad van Letland. Zo ver is het trouwens niet, vindt Lie Tjauw: ‘Twee uur vliegen vanaf Nederland. En vanaf volgend jaar hebben we ook de euro

Riga, Letland

hier.' Lie Tjauw kwam om heel andere redenen dan Jelle Lubach in het buitenland terecht: Ik zat al op een internationale middelbare school in België, waar ik opgegroeid ben, en ik wilde heel graag in een internationale gemeenschap studeren. Ik heb naar allerlei verschillende plekken gekeken, en uiteindelijk hoorde ik via veel Duitse studenten over Riga. Zij wijken daar vaak naar uit, net als Scandinaviërs en Chinezen. Hoewel Lie Tjauw nog nooit zelfs maar in Letland was geweest, spraken de stad Riga, de goed aangeschreven universiteit en de grote diversiteit aan studenten die ernaar

'In Riga worden we elke week getoetst'

toe trekken haar aan. Een Letse artsenbul is in heel Europa geldig, en ook een overstap naar de VS zou moeten kunnen. Ze hoefde geen toelatingsexamen te doen, maar moest wel solliciteren voor een plek. Om aangenomen te worden zijn een bepaald vakkenpakket en Engelse taalvaardigheid een vereiste, extracurriculaire activiteiten een pre. Riga wordt steeds populairder, dus aangenomen worden steeds lastiger.

Studeren in het buitenland

Voor Nederlandse studenten zijn er veel mogelijkheden om een deel van de studie elders te volgen. Voor de meesten zijn de uitdaging en het opdoen van nieuwe ervaringen belangrijke redenen om hiervoor te kiezen. Veel faculteiten bieden de mogelijkheid om bepaalde vakken of coschappen aan bepaalde universiteiten te volgen. Een onderzoeksstage of uitwisselingsproject is ook mogelijk. Die laatste vind je onder meer bij ifmsa.nl.

Bij de international offices van de universiteiten kun je praktische informatie vinden over een buitenlands avontuur. Hou rekening met kosten die in het buitenland vaak een stuk hoger liggen dan in Nederland. Als je binnen Europa op pad gaat, kun je meestal een Erasmusbeurs te krijgen, maar er zijn nog veel meer fondsen beschikbaar. Je stufi loopt – zeker bij korte stages – meestal gewoon door. Zorg voor een goede zorgverzekering, kijk of je een visum nodig hebt en bovenal: begin op tijd met de voorbereiding!

Direct contact

Lie Tjauw moet flink aan de bak aan de Rigas Stradina Universitate: 'Het is hier echt *old school*: je studeert heel hard, elke dag. De eerste twee jaar had ik onderwijs van 8 tot 16 of 17 uur, en 's avonds moest ik nog studeren. Ik was zeker twaalf uur op een dag aan mijn studie kwijt, en vaak deed ik ook in het weekend wat. Elke week worden we getoetst door docenten, en dan zijn er nog grotere examens tijdens en aan het eind van het semester. Als je die twee keer niet haalt, moet je een heel semester overdoen.' Daarnaast leren de internationale studenten – jaarlijks ongeveer 150 bij geneeskunde, die apart van de Letten onderwijs krijgen ook Lets én Russisch. Lie Tjauw vindt de werkdruk geen bezwaar, en is blij met de manier waarop ze onderwezen wordt: Het onderwijs is veel persoonlijker, we zitten meestal in groepjes van maximaal tien man, dus je leert mensen goed kennen. Je hebt veel direct contact met de professoren, wat ik een groot voordeel vind. Verder hangt het van je zelf af of je extra activiteiten ontwikkelt, maar dat wordt wel gestimuleerd. Het is hier geen geheim welke student het goed doet, dat weet je van elkaar.'

min 20

Lie Tjauw is inmiddels in haar derde jaar en loopt nu stages in de verschillende universitaire ziekenhuizen in Riga. Dat zijn vaak nog archaïsche plekken. Dat is ook een deel van Letland. Het is een land dat twintig jaar geleden nog communistisch was en een enorme ontwikkeling doormaakt. Ik vind het heel interessant om dat van zo dichtbij mee te maken. Het is echt een compleet andere wereld dan Nederland. Lie Tjauw heeft het erg naar haar zin in Riga: Naast het goede onderwijs, dat we vaak in prachtige historische gebouwen krijgen, is de stad zelf ook leuk, er zijn veel studenten, en het Nederlandse consulaat organiseert veel activiteiten, waar ik weer mensen leer kennen.' Bijkomend voordeel is het witte poederstrand dat op 15 kilometer afstand van de stad ligt: 'En aangezien het hier al vanaf half april heerlijk weer is, kunnen we daar lang van genieten.' Daartegenover staat wel een strenge winter, vertelt Lie Tjauw lachend: 'Mijn eerste winter hier was het twee weken lang onder de min 20.' *Ais*

